

Jean-Christophe
Grangé

BEZ SLUNCE
— DISCO INFERNO —

xyz

Bez slunce Disco Inferno

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz



Jean-Christophe Grangé

Bez slunce: Disco Inferno – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS  **MEDIA**

Jean-Christophe
Grangé

BEZ SLUNCE
—DISCO INFERNO—
✱

xyz



Až dočtete tuto knihu, můžete jí přichystat nečekanou zápletku. Pošlete ji k dalším čtenářům! Závěrečný zvrat a dokonalé rozuzlení najdete na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Jean-Christophe Grangé: Sans soleil – tome 1 – Disco Inferno

© Editions Albin Michel – Paris 2025

Translation © Blanka Carrière, 2026

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2026

ISBN v tištěné verzi 978-80-267-7147-0

ISBN e-knihy 978-80-267-7154-8 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-7155-5 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-7146-3 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

I

HETEROSEXUÁLOVÉ

1.

Řekli jste pohlavně přenosné choroby?

Paříž je Mekkou pohlavních chorob: Institut Arthur Vernes, rue d'Assas č. 36 v 6. obvodu. To je adresa, kterou potřebujete znát, *the place to be*, pokud chytíte nějakou „nefalšovanou“, třeba: kapavku, chlamydie, genitální bradavice... Přesněji řečeno, Vernes je útočištěm homosexuálů, prostitutů a prostitutek. Proč? Kvůli diskrétnosti.

Když jste v roce 1982 gay, i navzdory takzvanému uvolnění mravů nechodíte k praktickému lékaři v místě svého bydliště, natožpak k rodinnému lékaři. Chodíte do Verneova institutu otevřeného od 8 do 19 hodin od pondělí do soboty, v neděli je zavřeno. Ideálního útočiště pro ty, co se plíží podél zdi, mluví se sklopenýma očima a kape jim z rozkroku. Tam na vás čekají specialisté, vřelí, laskaví, empatičtí – a vázaní lékařským tajemstvím.

Daniel Ségur je jedním z nich.

Čtyřicátník, co strávil deset let na univerzitě a dalších deset v Africe. Statný samotářský muž, neúnavně léčící ty, co se tísní v jeho čekárně. Svobodný, s nedodělaným bytem v rue Tombe-Issoire, s jedním vařičem a černobílou televizí jako důvěrníkem, přespává nejčastěji na klinice.

Vernes má „nemocniční“ část s ložnicemi a koupelnami.

Od 6 hodin ráno dodržuje svůj režim jako mnich své modlitby. Sprcha, káva, anamnézy... V 8 hodin ráno – návštěvy hospitalizovaných pacientů. V 10 hodin vyšetření nových. A tak dál až do večera, nebo do noci, neboť Ségur pracuje dlouho.

Původně odborník na tropické nemoci teď lavíruje mezi syfilidou, kapavkou, chlamydiemi, herpesy a občas i filčkami. Nemluvě o dalších libůstkách, které nejsou vyhrazeny jen gayům, nicméně se u nich poměrně často vyskytují: rektální infekce, hemoroidy... Dokáže léčit i infekci způsobenou piercingem nebo předepsat hormony transsexuálovi.

Tyto zdravotní problémy, tato psychická trápení jsou jeho parketou, jeho vášní, jeho posláním. Ségur je humanista, má rád muže, ne v sexuální slova smyslu, nýbrž v tragickém smyslu.

Toho červnového rána vylezl ze sprchy jako injekční stříkačka ze sterilního obalu: připraven k použití. Namydlil se antiseptickým gelem, umyl si vlasy dezinfekčním šamponem, vyčistil si důkladně nehty a pak se znovu celý vydrhl, včetně veškerých skulin svého těla, které po všem, co zažil, považoval za ideální pasti na bakterie.

S ručníkem kolem pasu před umyvadlem v pohotovostní ordinaci se před holením prohlíží. Má rád svou tvář.

Přesněji řečeno, jeho pacienti ji mají rádi. Hlavní zásada: dodávat sebevědomí. Pro lékaře je to polovina úspěchu.

Jdeme na to, popišme si ho.

Tmavovlasý rozložitý Daniel má tvář horala nebo lesního zvířete, vyberte si. Široké rysy, husté tmavé obočí a hnědé vlasy posazené velmi nízko. Čelist jako radlice, která mu během studií vynesla sympatickou přezdívkou „Sysel“ nebo „Magor z Alp“. (Žádný problém, říkal si tehdy, vždycky budeš pro někoho blbec bůhvíodkud.) Výrazný nos a *temný* pohled. *Opravdu temný*. Když se na vás Ségur zadívá, cítíte jeho pohled v morku kostí.

Tato tvář horala plná lidskosti, krásná a zmučená zároveň, prozradí však pozornému oku stopy úzkosti. Právě tato „trhlina“ dodává jeho pacientům sebevědomí. Síla přitahuje, slabost nutí zůstat.

Co se týče těla, lze si všimnout stejné dvojznačnosti. Ségur, nijak zvlášť vysoký, zato mohutný jako býk, má štíhlé, téměř útlé paže. V jeho

chůzi je obsaženo vše: jde kupředu s hlavou dolů, připravený prorazit co mu přijde do cesty, ale něco nesedí. Lehce kulhá, nebo minimálně navazuje nešikovně jeden krok na druhý ve vratkém mechanismu prozrazujícím nějaké tajemství, zranění nebo snad drobný handicap, který ho činí dojemným.

Jeho životní příběh? Už si skoro nepamatuje. Poitiers, ano, nebo jeho okolí. Jeho rodina – farmáři trávící život kopáním půdy, která je jednou pohřbí. U Ségurových se od jara do zimy jen rylo a rylo. On má však od dětství v hlavě jediné: uniknout. Jeho intuice: vědomosti mu umožní dát najevo svou odlišnost, opustit rodinnou farmu a odvrátit se od této budoucnosti, která nemá budoucnost. Takže práce. Bakalářský titul s vyznamenáním. Stipendium. Lékařská fakulta v Paříži.

Proč medicína? Kvůli reportáži, na kterou narazil ve čtrnácti letech v knihovně Saint-Éloi. Fotka venkovského lékaře Ernsta Guye Cerianiho, kterou v roce 1948 pořídil pro časopis *Life* fotograf W. Eugene Smith. Jeden snímek ho obzvláště dojal: lékař kráčející s koženou aktovkou v ruce a kloboukem na hlavě pod širým zamračeným nebem ve Skalnatých horách (jsme v Coloradu). Můj bože, stane se také takovým.

Bude léčit chudáky, žebráky, všechny bohem zapomenuté a jedinou odměnou mu bude lidská vděčnost. Ale v žádném případě na venkově, to ne. Bude cestovat po světě s brašnou v ruce (stejnou jako na fotce) a svou blahovůlí jako jediným krédem.

1960. Paříž, 5. obvod. Zavřený v pokoji pro služku v rue Valette se Ségur vzdává všech radostí a povyražení. Jeho každodenním chlebem jsou posluchárny, sendviče a knihovna, tečka.

Po několika letech si vybírá svou specializaci – infekční a tropické nemoci – pak absolvuje stáž v pařížských nemocnicích Tenon a Lariboisière, které mají, jak se v oboru říká, oddělení MALINF¹.

1 Oddělení infekčních onemocnění

Konec knih a samoty, odteď žije svými pacienty, parazity, viry a podobně. Ve dne v noci je v terénu. Bere všechny směny, všechny urgentní případy. V tomto mikroskopickém, bujně se množícím zločineckém světě se cítí jako doma. A samozřejmě mezi touto špínou jsou i *guests* – především přenosné infekce.

Diplom. Hippokratova přísaha: „Přísahám, že budu věrný zákonům cti a poctivosti.“ Ségurovi je 27 let. Mohl by se usadit v jedné z nemocnic, kde pracoval. Rozhodne se odjet co nejdál. Afrika bude stačit. Bude doktorem z fotky krácejícím pod bouřlivou oblohou. A pokud mu navíc budou nad hlavou hvízdát bomby – tím líp.

Rozhodne se pro Biafru. Zemi, jejíž existence potrvá sotva rok, a jejíž úmrtnost překoná všechny historické rekordy: jeden nebo dva miliony mrtvých během několika měsíců, většinou civilistů. Píše se rok 1968. První ukázky genocidy. Její záběry obletí celý svět. Děti s obrovskými břichy nafouklými hladomorem (všechny trpí kwashiorkorem), teenageři bojující s falešnými pomalovanými puškami proti letounům Hawker Hunters nigerijských federálních vojsk, miliony uprchlíků umírajících udušením nebo ušlapáním ve strkajícím se davu na prvním mostě, který před sebou uvidí...

Séгур splétá obvazy z provázků, amputuje končetiny ruční pilkou a dezinfikuje rány s nehynoucí pomocí červů. Je to strašné, ale existují horší věci. Brzy si uvědomí pravdu: tato krutost je jen reklamním tahem.

Takzvanému osvoboditeli Biafry, plukovníkovi Chukwuemekovi Odumegwu Ojukwuovi, došly skutečné zbraně a uzavřel proto dohodu s jistou švýcarskou tiskovou agenturou, že odhalí hladomor a získá tak sympatie celého světa. Séгур a ostatní, lékaři, žoldáci, náboženští představitelé, jsou pouze loutkami této manipulace.

Když je po všem, ještě ani nestačili pohřbít mrtvé, prchá Ojukwu, syn bohaté rodiny z Lagosu, ve svém soukromém tryskáči s údajně více než tisíci kily zavazadel. Konec příběhu.

Znechucený Ségur přísahá, že se nikdy nezapojí do politiky. Činy ano, slova ne. Navíc odmítá svědčit po boku Bernarda Kouchnera, Gillesse Carona a ostatních. Chce pracovat sám, v klidu a míru, diskrétně. Jediná věc, která ho zajímá, je lidský život. Léčí válečná zranění, infikované řezné rány, tkáň zčernalé gangrénou. Se zbytkem se obraťte na kancelář vedle.

Po masakru v Biafře se Ségur ruku v ruce se smrtí toulá dalšími zeměmi procházejícími dekolonizací: Guinea-Bissau, Kapverdy, Angola... Diktátoři jsou odporní, ale osvoboditelé jim mohou ve zvrhlostech směle konkurovat. Obdivování mezinárodními médii posílají ženy a děti na frontu ve jménu vlastní megalomanie a financují své křížové výpravy nechtutným kšeftováním.

Daniel se v těchto záležitostech nijak neangažuje. Nikdy nevyjadřuje svůj názor, do ničeho se neplete. Dokonce se stane osobním lékařem několika z nich, jmenovitě generála Idiho Amina v Ugandě a císaře Jena-Bedela Bokassy ve Středoafrické republice – směřících se masových vrahů, z nichž jeden si večer nechává promítat filmy Walta Disneyho a druhý se vozí kočárem Rozkošné Caroline zakoupeném od jedné francouzské filmové produkce...

Díky jeho konexím se Ségurovi daří otevírat kliniky, dovážet léky a pořádat humanitární mise v zemích, kde život nemá žádnou cenu. Zkrátka dělá svou práci, ale politika ho pokaždé dožene. Už nepřipadá v úvahu, aby se s těmito vrahy dál stýkal, či se snažil přechytračit ambasády takzvaných civilizovaných zemí...

V roce 1977 se vrací do Francie vyčerpaný, přesycený hrůzami. Ve skutečnosti má rád i temnou stránku lidské duše. Kdyby uměl psát, vystříhl by z fleku knihu plnou ne myšlenek či úvah, ale anekdot. Deset let žil ve světě, kde se vojáci večer proměňují v leopardy, a kde debaty poslanců končí bitkou na nože.

A pak je tu láska...

Ségur se narodil ve 27 letech v Port Harcourt. Uprostřed hladomoru a zvěrstev se ho dotkla černá kůže. Jeho vlasů, jeho rukou, jeho touhy a odvěkla ho na kraj propasti – lahodné propasti. Ach... nedokáže to popsat... nachází se to někde mezi měkkostí houpací sítě v pekelně horké noci a silou syrového sexu.

Léta se takto pohupoval na hladině jako malý bledý rybářský splávek, mezi smyslností a temnotou, brutalitou a ukolébavkou. Od té doby není cesty zpět: černá je pro něj barvou touhy.

Po návratu do hlavního města zhodnocuje Ségur dobře své zkušenosti. Ve Francii je pojem „tropické nemoci“ španělskou vesnicí zahrnující všechny neobvyklé patologie, ty, které jsou málo známé, nebo dokonce ani nemají jméno. Nakonec se přes bizarní infekce až po neznámé nemoci ocitá v Institutu Arthur Vernes.

A vůbec se tam necítí nesvůj. Stále se věnuje medicíně buše, ačkoliv je jen pár kroků od Lucemburských zahrad. Žije obklopen homosexuály, kteří mluví tiše, děvkami, které mluví nahlas, a trans-lidmi, kteří po příchodu do čekárny začnou hned zpívat. Na pomoc má misionářku, která této podivné smečce píchá antibiotické injekce, jako by léčila Pygmeje na břehu řeky Oubangui. Je šťastný.

Raz, dva, tři – poté, co se pečlivě oholil – mýdlem, štětkou a břitvou – si poplácá tváře vodou po holení jako v reklamě a obléká se: Oxfordská košile s krátkým rukávem, plátěné kalhoty v koloniálním stylu, boty Docksides s koženými tkaničkami.

Na chodbě slibuje arkýřové okno vedoucí do rue d'Assas nádherný den. Slunce se vyhouplo nad zinkové střechy jako našpulená nebeská ústa.

Dnes ráno se Ségur odklání od svého zajetého programu. V 8 hodin má naplánovanou zvláštní návštěvu. Jednoho ze svých prvních pacientů s „rakovinou homosexuálů“, o které se začíná mluvit.

V Africe Ségur čelil již mnoha epidemiím – malárii, choleře, záškrtu, hepatitidě... – ale epidemie, která se dnes začíná šířit v Paříži a také

v Los Angeles a New Yorku, je bezprecedentní. Pro jednu nepostihuje rychle postupující metla primárně rozvojové země, na které všichni zvysoka kašlou. Ne, nemoc se objevuje v bohatých zemích, v samém srdci pohodlí a civilizace, kde se člověk cítí neporazitelným.

Ať už z pýchy či naivity, Ségur vždy věřil, že jeho osud je v souladu s chodem světa. V 70. letech 20. století působil na černém kontinentu, kde se války za osvobození snoubily s nejhoršími patologiemi zabíjejícími a pustošícími lidstvo. Nyní má místo v první řadě představení nového Leviatana.

2.

„Jak ses měl minulý týden?“

Žádná odpověď.

Ségur si vzpomene na první návštěvu Philippa Forestiera v říjnu 1981. V duchu ty dva znovu viděl v čekárně, Philippa a jeho partnera, mladého míšence jménem Raffi, plné úzkosti, ztracené.

„Jak ses měl?“ naléhá.

„Špatně.“

„Měl jsi další záchvat?“

„Ne.“

Philippe přišel zpočátku kvůli kapavce, ale během vyšetření zmínil i poruchy, které připomínaly epileptické záchvaty. Ségur kapavku léčil a pak ho poslal na CT vyšetření. Snímky mluvily – křičely! Mozek byl prolezlý lézemi. Cystami způsobujícími hyperdráždivost neuronů, které samy vyzařovaly chaotické elektrické signály – tedy epilepsii.

Kupodivu připomínaly tyto abscesy toxoplazmózu, nemoc koček. S tímto parazitem se někdy setká každý, lidské tělo se však umí bránit. Z nějakého neznámého důvodu zůstalo Philippovo tělo bezbranné.

Ségur mu doporučil specialistu, ale Philippe odmítl – chtěl mít co do činění jen s ním. Daniel léčil cysty Pyrimethaminem a Sulfadiazinem. Na ataky používal Tegretol, účinný přípravek, ale s četnými vedlejšími účinky: kožní vyrážky, dvojité vidění, závratě, ospalost, žaludeční potíže atd.

„Měl jsi horečku?“

„Několikrát, ano.“

„Jak vysokou?“

„39. Někdy 40.“

„Bereš Dolipran?“

„Ano.“

Daniel si píše.

„Co trávení?“

„Nemůžu nic spolknout. Strašně mě pálí žába.“

„Bereš pořád Tiorfan?“

„Pořád.“

„Bolesti hlavy?“

„Ano, občas.“

Ségur si pořád píše. Koncem roku 1981 je epilepsie pod kontrolou, ale lékař si v té době všímá nahnědlých skvrn na pokožce. Vzorek kůže odhalil Kaposiho sarkom, extrémně vzácnou rakovinu kůže, která obvykle postihuje starší lidi ve Středomořské oblasti.

Jak mohl Philippe dostat tuhle svinskou nemoc?

Ve skutečnosti toxoplazmóza a Kaposiho sarkom odrážejí stejný základní jev: prudký pokles obranyschopnosti. Skutečnou nemocí, příčinou všech těchto neduhů, je imunosuprese. Něco – možná virus nebo parazit – ničí lymfocyty. Tělo už nedokáže bojovat s infekcemi, které by se u zdravého člověka neměly šanci projevit.

Navzdory opakovaným analýzám nedokáže Ségur tuto nedostatečnost vysvětlit. Šestadvacetiletý Philippe, povoláním kadeřník, nemá prakticky žádné zbraně k boji s patologiemi, které na něj útočí jako neš-

tovice na nižší duchovenstvo – to jsou výrazy, které používají jeho pacienti a které on, Daniel, nemá zrovna v lásce.

Vzhledne: blondatý Philippe s knírkem má rozkošný obličej, něco mezi barokním andělem a antickým pastýřem s kudrnatými vlasy tvořícími mu kolem lebky světlou helmu. Alespoň tak vypadal loni. Teď je vyhublý, má opuchlé oči a hnědou skvrnu na pravém spánku. Pastýř se proměnil v ducha.

„Nechal sis udělat rentgeny?“

Philippe mu podává velkou hnědou obálku. Posledních několik týdnů vykazuje nové příznaky. Kašle, má potíže s dýcháním a dál hubne. Snímky potvrzují lékařovo podezření: intersticiální pneumopatie. Jeho plíce jsou pokryté plísní. Měly by být nařízeny další testy, ale Ségur odhaduje, že se plíseň již rozšířila po celém těle: lymfatické uzliny, kosti, mozkové pleny...

Nemocnému zbývá jen pár měsíců života.

„Odlož si,“ řekne, aby se vyhnul komentování snímků.

Philippe poslechne a Daniel se nemůže ubránit zachvění. Navzdory všemu, co viděl v Biafře i jinde, mu bleskurychlá zkáza tohoto mladého těla rve srdce.

Váha. O dvě kila méně. Vyšetřovací lehátko. Skvrny se množí. Krevní tlak 10,6. To není špatné. Bere do ruky stetoskop. Mírná tachykardie. Snížené vezikulární ozvy – infekce zhustila plíce, už není slyšet tření pohrudnice s každým nádechem. Ale tohle všechno se dalo očekávat. Philippe postupuje do tunelu, který se nepřestává zužovat. Na konci ani jediné světlo.

„Můžeš se obléct.“

Při každé návštěvě cítí lékař stejnou bezmoc. Vybírá vodu z lodi, do které se valí voda ze všech stran, čajovou lžičkou. Jakmile je jedna nemoc vyléčena, objeví se další.

„Co hospitalizace,“ ptá se, „nerozmyslel sis to?“

„Ne,“ odpovídá Philippe a posazuje se zpět vedle svého přítele.

Daniel nenaléhá. V každém případě by pacient chemoterapii nezahládl. Nač přilévát olej do ohně. Ségur krátce pohlédne na Raffiho: míšenec se tulí ke svému milenci a zadržuje vzlyky. Doktor má náhlou vizi. Vidí je oba nahé, třesoucí se, choulící se v hlubinách jeskyně, čekající na konec světa. Obraz je jen sotva přehnaný.

Philippe dávno rozvázal styky se svou rodinou; už nepracuje a nemůže počítat s žádnou podporou. Má jen Raffiho a Raffi má jen jeho.

„Dobře,“ říká Ségur, „postaráme se o tvůj problém s plícemi. Předepíšu ti antimykotikum a...“

„Kolik času mi zbývá?“

Ségur ztuhne. Vidí sám sebe opět v záři žárovky a roji komárů v Africe, v jednom z těch betonových bloků, kterým se tam říká zdravotnické středisko. Ani tehdy neuměl lhát.

„Tak daleko ještě nejsme,“ vyhýbá se odpovědi. „Teď je nejdůležitější vyléčit tyhle nové příznaky a...“

„Doktore, nechte těch hovadin. Kolik času mám?“

Daniel se setkává s Philippovým pohledem. Jako by trhal kus masa, cár orgánů. Nechce ani couvat, ani blafovat. Má Kristovu vizi svého povolání: vstřebává bolest světa a v jistém smyslu za ni bere zodpovědnost.

„Pár měsíců,“ vzdá to nakonec.

Nadechne se a s jakousi unavenou zuřivostí dodá:

„Maximálně.“

Raffi se rozpláče.

„Ale jak říkám, v nemocnici...“

„To je v pořádku,“ přeruší ho Philippe, vstává a podpírá svého vrávorajícího milence. „Raději zemřu doma.“

Ségur nemá čas cokoliv dalšího říct: mladý pár už zmizel. Bez přemýšlení popadne telefon a vytočí číslo, které zná nazpaměť.

Po dvou zazvoněních se ozve.

„Willy? Ségur.“
„Jsi v pohodě?“
„Ne.“
„Co se děje?“
„Philippe. Víš, Philippe Forestier, ten kadeřník...“
„Ano, co je s ním?“
„Myslím... Prostě, myslím, že je konec.“
Willy Rozenbaum na druhém konci neodpovídá.
„Přijď,“ řekne po pár vteřinách.
„Kam?“
„Do Claude-Bernard.“
„Kdy?“
„Teď. Máme schůzi. Bude tě to zajímat.“
„Víš dobře, že na tohle já nejsem.“
„No znáš, to, někdy víc hlav víc ví.“
Ségur si nedokáže odpustit pochmurné pousmání.
„Mluvíme o stejných sračkách?“
„Jo, přesně tak.“

3.

Příběh Willyho Rozenbauma se stal legendárním.

Na začátku 80. let 20. století je Willymu 35 let. Pracuje jako zástupce primáře na oddělení infekčních a tropických nemocí v pařížské nemocnici Claude-Bernard. Je moderním a oddaným lékařem. Právě se vrací z Nikaraguy, kde léčil sandinistické revolucionáře, a každé ráno jezdí do nemocnice Claude-Bernard na kolečkových bruslích.

Červen 1981. Toho rána Willy pročítá nejnovější číslo *Morbidity and Mortality Weekly Report*, časopisu CDC (Centers for Disease Control

and Prevention) v Atlantě, federální agentury, která pravidelně sleduje vývoj nemocí na americkém kontinentu. Je pravděpodobně jediným francouzským lékařem, který tuto bibli epidemiologů čte.

Jeho pozornost upoutá článek popisující případy pěti mladých mužů léčených s pneumocystickým zápalem plic mezi říjnem 1980 a květnem 1981 ve třech různých nemocnicích v Los Angeles. Rozenbaum je překvapený. Jedná se o vzácné onemocnění postihující pouze lidi trpící imunodeficiencí. Říká se jim „oportunní“, protože k tomu, aby propukly využívají oslabeného imunitního systému těla. U těchto případů není nic, co by vysvětlovalo pokles buněčné imunity pacientů.

Dalším znepokojivým detailem je, že článek uvádí, že všech pět pacientů jsou homosexuálové. Od kdy je sexuální orientace pacienta spojována s patologií, která ho postihuje?

Neuvěřitelným faktem však je, že téhož dne Willyho navštíví pacient se stejnými příznaky. Mladý vyhublý kašlající stevard letadla trpící silným průjmem. Homosexuální mladík pobýval v předchozím roce ve Spojených státech, kde měl vícero partnerů.

Máme tu nějakou novou nemoc? Willy léčí svého pacienta a je ve střehu. V červenci přitáhne jeho pozornost další článek ve zmíněném americkém časopise popisující dalších dvacet šest případů homosexuálů se stejnými příznaky. A v prosinci tři články v *The New England Journal of Medicine* zmiňují další případy.

A je to, zvažuje se několik vysvětlení: virus způsobující pokles imunitní obranyschopnosti, nebo otrava spojená s nějakým produktem konzumovaným homosexuály, například popíky². Tato šetření nikam neveudou a případy se stále množí.

Daniel Ségur se od podzimu 1981 s těmito novými typy pacientů rovněž setkává. V listopadu kontaktuje Rozenbauma a připojuje se k mul-

2 Poppers – česky popíky je slangový výraz pro chemické látky alkyl-nitrit, butyl-nitrit, isobutyl-nitrit či amyl-nitrit, které se využívají jako afrodiziakum.

tidisciplinární skupině, kterou druhý jmenovaný vytvořil. Prozatím jde pouze o výměnu informací.

Nakonec se v lednu 1982 ve francouzském deníku *Libération* objevuje první článek: „Záhadná rakovina mezi homosexuály.“ Ségur zaznamenává prudký nárůst počtu pacientů. Homosexuální muži se začínají obávat, objevují se u nich různé příznaky. Většinou se jedná o plané poplachy, lékař však diagnostikuje vícero vzácných patologií. Koncem zimy má na svém oddělení pět případů „rakoviny homosexuálů“.

K dnešnímu dni, pokud připočteme pacienty z Claude-Bernard, dermatovenerologické centrum Tarnier a kliniku Červeného kříže, máme asi dvacet pacientů. To sice není žádné závratné číslo, lékaři jsou nicméně přesvědčeni, že se jedná pouze o začátek rozsáhlé epidemie postihující především homosexuální komunitu.

Nikdo nezná povahu této rakoviny, nikdo neví, jak se přenáší. Jedna věc je však jistá: pohlavní styk zde očividně hraje roli. To vysvětluje nárůst případů mezi homosexuálními muži, kteří, buďme upřímní, se v této svobodné době nijak nebrání svému bouřlivému tělesnému chutíci.

Množství partnerů samozřejmě zvyšuje šíření nákazy.

Ségur se ve svém Fiatu 127 při přemýšlení o této hrozící katastrofě vždy pěkně zapotí. Pražící slunce tomu samozřejmě nepomáhá: navzdory otevřeným oknům je jeho auto s nefungující ventilací pekelnou troubou. Další hodně horký den.

Aby se lékař dostal do nemocnice Claude-Bernard na druhém severním konci Paříže, sjíždí raději na Porte d'Orléans, aby najel na okružní silnici a vydal se zpět nahoru směrem k Porte de la Chapelle z východu.

Už od Biafry si Ségur přísahal, že při vykonávání své profese nechá emoce stranou. Ale přesto Philippe... Lékaře tato situace trápí. Mladí muži, děti, sražení strašlivou zákeřnou chorobou, která je činí nahými, bezbrannými a staví je tváří v tvář smrtelným patologiím...

Rozzuřeně zvedá sluneční clonu nad volantem. Chce být oslněn, chce, aby mu slunce pralo přímo do obličeje, jako by chtěl v žáru pařížského rána spálit své temné myšlenky.

PORTE D'AUBERVILLIERS

Ségur zahlédne ukazatel. Díky bohu. Brzy se připojí k Willymu a ostatním. On, jehož krédem je samota (už se neúčastní skupinových setkání), je dnes šťastný, že může se svými kolegy sdílet zkušenosti, i když prozatím jde pouze o sdílení bezmoci.

Řazení jedné nuly za druhou nevedlo nikdy k ničemu jinému než k další nule navíc...

4.

Opatrnost je matkou bezpečí.

Nemocnice Claude-Bernard byla postavena v roce 1900, před Světovou výstavou v Paříži v očekávání nemocí, které návštěvníci z cizích zemí přivezou do Francie. Proto byla postavena řada izolovaných pavilonů, každý určený jedné nemoci, aby se zabránilo šíření nákaz. Jsou zde bloky s nápisy Spalničky, Lepra a Plané neštovice a na samém konci Willyho blok určený tropické medicíně. Abyste se k němu člověk dostal, musí ujit dobrý kilometr – proto ty kolečkové brusle.

Sakramentský Willy... Jako první Francouz, který zjistil rakovinu homosexuálů, zdědil takřkajíc pozici průzkumníka, a dokonce i vůdce oddílu. Vskutku tvrdý oříšek, těžký a složitý úkol. Na jedné straně je nutné studovat, zkoumat a shromažďovat sebemenší stopu nové nemoci; na druhé straně je nutné upozornit vědeckou komunitu a cílovou populaci.

Ale všichni jako by náhle špatně slyšeli. „To je věc teploušů,“ odpovídají vědci, zatímco gayové obviňují svět z konspirace.

V červnu 1982 se situace nijak nezměnila. Dalo by se dokonce říci, že je čím dál horší. Willyho vyhazují z Claude-Bernard – v jeho čekárně je příliš mnoho homosexuálů – a paranoia gayů neslábne. Po staletí pronásledování se konečně vynořují z ghetta hanby (Mitterrand právě zrušil dva zákony, které je dosud ostrakizovaly) a odmítají myšlenku nemoci, která by je stigmatizovala, ba dokonce vymýtila.

Když se tu zprávu dozvěděl filozof Michel Foucault, hrdý na svou homosexualitu a otevřeně se k ní hlásící, prohlásil s jízlivou ironií: „Je to příliš krásné na to, aby to byla pravda!“

Willy a jeho tým, včetně Ségura, tak kážou v poušti. Píší všem infekčním a dermatologickým oddělením ve Francii, popisují příznaky a charakteristiky této neznámé nemoci a ptají se lékařů, zda se s takovými patologiemi někdy setkali.

Žádná odpověď.

Vedou osvětovou kampaň mezi majiteli gay klubů, saun, homosexuálních barů a dalších míst. Na schůzky se nikdy nikdo nedostaví. Kontaktují sdružení, noviny a rozhlasové stanice. Bezvýsledně. V lepším případě je někdo roztržitě, na půl ucha vyslechne. V horším případě jsou uráženi a obviňováni z toho, že chtějí komunitu ještě víc stáhnout dolů.

Vyčerpán touto marnou křížovou výpravou se Ségur vrací do svého ústavu. Od skupiny se distancuje, ale nadále odesílá svá pozorování. Infekce plic, sítnice, trávicího systému, nervového systému, vysoká horečka, četné oteklé lymfatické uzliny: příznaky jsou stále stejné.

Ke všem těmto předsudkům se přidává pro Francouze typický sklon k chaosu. Neexistuje způsob, jak podniknout společnou akci, získat sebestmenší svolení ministerstva zdravotnictví.

Ve Spojených státech se naopak lidé organizují, sjednocují a komunikují. Ve skutečnosti to ale problém nemění. Umírají první pacienti.

Nemoc je nemožné identifikovat a neexistuje jediný lék, který by s ní bojoval.

V každém případě Spojené státy již upustily od rasistického termínu „rakovina homosexuálů“ a nahradily ho o trochu méně diskriminačními „čtyřmi H“ – bylo zjištěno, že kromě homosexuálů jsou postiženi i závislí na heroinu, hemofilici a kupodivu i Haitané. Začíná se také používat obecnější termín: AIDS (syndrom získaného selhání imunity). To není špatné. Protože prozatím jedinou jistotou je to, že tohle svinstvo ve skutečnosti ničí imunitní obranyschopnost pacienta.

Ségur je na místě. Vypíná motor, znovu praští do volantu (snadno se rozzlobí) a pak se vydá na cestu. Prochází kolem cihlových pavilonů, potí se, nadává a kroutí hlavou jako pomatenec. Je rozhodně lékařem, co hodně chodí. Jako ten doktor v Coloradu, jeho vzor.

Ale obloha není blankytná.

Jeho brašna je k ničemu.

A všichni jeho pacienti zemřou...

5.

„Musíme je varovat, proboha!“

„Už jsme toho hodně napsali, zorganizovali mnohá nejružnější setkání, schůzky...“

„Musíme pokračovat! Kontaktovat média!“

Muž, který se rozčiluje, je Michel Hoare, renomovaný imunolog. Okamžitě pochopil naléhavost situace, problémem je však jeho temperament. V polovině případů odchází s prasknutím dveří. Říká se, že utratí celý svůj plat za sezení u Lacana, brilantního psychoanalytika, jehož parketou jsou zuřivé stavy a problémy se sebeovládáním.

Atmosféru zklidňuje Willy Rozenbaum. Podobá se Jeanu-Louisovi Barraultovi: jemné rty, smějící se oči, orlí nos. Dokonce má i hercovy husté kudrnaté vlasy. Už jen pohled na něj uklidňuje a dodává jistotu.

„*Libération* v lednu už něco publikovala,“ namítá.

„A *Le Monde*? *France-soir*? *Le Figaro*?“

„Noviny jsou dvousečná zbraň. Píšíu cokoliv a jakkoliv. *Le Matin de Paris* otiskl příšerný článek s názvem ‚Homosexuálové potrestáni... rakovinou.‘ Dost na to, aby gaye ještě víc stigmatizovali.“

„A televize?“

„V březnu se Christine Ockrentová odvolávala na Kaposiho sarkom a tvrdila, že postihuje homosexuální komunitu, a že tento jev souvisí s chemickými stimulanty, jako jsou popíky. Samý kraviny.“ Hoare bouchne pěsti do stolu.

„Přesně tak! Musíme vysvětlit, že nemoc se neomezuje jen na tento typ lidí! Musíme uspořádat tiskovou konferenci. Spustit poplach! Každý den máme nové případy!“

Ségur si potichu sedne. Většinu přítomných lékařů zná: pneumology, dermatology, virology, imunology. Sotva se posadí, už se cítí nepříjemně. Prostředí ho dusí: umakartové stoly, zprohýbané linoleum, páchnoucí, začernalý kávovar...

„A časopisy pro homosexuály? *Le Gai Pied*?“ zeptá se čísi hlas.

„Nechtějí nic slyšet. Myslí si, že tohle všechno je komplot proti nim. Loni něco zveřejnili, ale jen o případech v Americe. Od té doby ani řádku.“

„Ale ano, loni v dubnu, Gaillard...“

„Prosím tě, to nestojí za řeč, odmítají se podívat pravdě do očí.“

Zmíněný Gaillard patří k AMG – Asociaci homosexuálních lékařů. Píše také lékařské sloupky do časopisu *Le Gai Pied*. Ségur si vzpomíná na jeho článek: „Je šukání nebezpečné? A co přecházení ulice?“

Všechny zraky se upřou na Pascala Mediniho, jediného přítomného člena AMG. Lékař zvedá obě ruce, jako by chtěl říct: „Já za nic nemůžu.“

„Gaillard je blbec!“ trvá na svém Hoare.

„Pomalů!“ odpovídá Medini.

„Kolik mrtvých potřebujete, abyste konečně začali něco dělat?“

„Uklidni se,“ řekne pevným hlasem Willy.

„A co ostatní asociace?“ vstoupí do diskuze Ségur, spíš jen aby něco řekl.

Rozenbaum mávne odmítavě rukou.

„Poslali nás všechny do háje.“

„Co FHAR? Homosexuální fronta revoluční akce?“

„Ti jsou nejhorší. Vykopli nás *manu militari*.“

„Každopádně,“ odpoví Medini, „co přesně můžeme říct? Musíme ještě shromáždit další informace.“ A obrací se na Willyho:

„Jak jsi na tom se vzorky?“

Rozenbaum už několik měsíců odebírá svým pacientům vzorky lymfatických uzlin a posílá je do nemocnice Claude-Bernard k analýze.

„Žádné přesvědčivé výsledky. Není to virus.“

„Tahle věc nemá ani jméno!“ odsekne Hoare.

„Ve Spojených státech se zřejmě rozhodnou pro název AIDS.“

„A co my?“ ptá se Medini.

Každý navrhl nějakou možnost, ale Willyho varianta získala nejvíce hlasů – jednoduchý překlad AIDS:

SIDA, syndrom získané imunitní nedostatečnosti.

„Předložil jsem to ministerstvu zdravotnictví. Uvidíme.“

Hoare se opět ujímá slova. Nikdo ho neposlouchá. Tón je stále hlasitější. V místnosti to začíná vřít. Tato setkání vždy končí zbytečnými hádkami, kde se každý drží zuby nehty svých postojů, protože nikdo nic neví jistě.

Ségur je myslí jinde. To, co zde vidí, je sklíčenost lékařů. Doposud, ke konci tohoto vítězného století, se lékaři cítili neporazitelní. Díky antibiotikům bylo téměř všechno léčitelné. Jenže tahle nová nemoc je výjimkou z pravidla. Žádná léčba v dohledu. Vládne atmosféra šoku – a pokoření.

Ségur si uvědomuje, že místnost je téměř prázdná. Schůze skončila; vůbec neposlouchal. Vstane a přistoupí k Willymu, který si balí aktovku. „Chtěl jsi se mnou mluvit? Co se děje?“

Ségur otevře ústa, ale hned se zarazí. V kolegově vyrovnaném výrazu čte pravdu, kterou hledal: V jejich práci není místo pro tragédii ani kňourání. Willy léčí stejně tolik umírajících jako on, a není důvod z toho vycouvat.

Rozenbaum čelí v nemocnici ještě horším situacím: přivolané rodiny se během jediné návštěvy dozví, že jejich dítě je homosexuální a že umírá. Musí také snášet znechucení a nenávist ošetrovatelského personálu: „Kdy už konečně natáhne bačkory ta buzna z dvě stě osmičky?“

Nemluvě o strachu, který je všudypřítomný: zdravotní sestry i samotní lékaři se bojí, že se nakazí. Pacienti jsou teď umísťováni do izolovaných pokojů, daleko od všeho, kromě jejich konce...

„Vím, jak se cítíš,“ říká Rozenbaum, než Ségur stačí říct slovo. „Všichni si tím procházíme. A můžu ti říct jediné. Tohle je teprve začátek. Musíme to prostě vydržet, to je vše.“

Ségur přikývl. Makat ve dne v noci, plnit své poslání se sklopenou hlavou, bez slabosti a duševních krizí.

„Díky,“ řekne nakonec.

„Za co?“

„Já vím, za co.“

6.

Jeden případ vede k druhému, nebo spíše jeden umírající vede k druhému, a tak se Ségur rozhodne navštívit Federica Garzóna žijícího v 1. obvodu. Nebere to po obchvatu, místo toho to na Paříž zkusí přes rue d'Aubervilliers.

Pokud jde o tragédie, neexistuje žádná Guinessova kniha těch největších, ale tenhle Chilan je přesto jeho nejsmutnějším případem – protože je nejmladší. Sotva osmnáctiletý středoškolák umírá ve dvoupokojovém bytě v posledním patře domu na rue Thérèse, do kterého nemilosrdně pere přes rozpálené zinkové střechy slunce.

Federico s vyhledáním lékařské pomoci otálel. Když se konečně v únoru loňského roku odhodlal a přišel, vykazoval všechny příznaky zápalu plic. Následující měsíc se mu na kůži objevily skvrny. Ségur ho léčil bez sebemenších pochyb o výsledku.

Když mu vysvětlil situaci, předstíral hoch, že nerozumí. Vesele odešel s receptem v ruce. Pak se vrátil a pak zas... Ségur nakonec nadhodil otázku hospitalizace, ale Federico odmítl. Nejdřív proto, že se necítil tak nemocný. Později proto, že naopak pochopil, že by to už k ničemu nebylo.

V květnu mu Ségur nechává domů přivést zdravotní lůžko. Jeho situace je zoufalá. Bydlí sám v Paříži – jeho rodiče (kterým to nechce říct) žijí ve Valparaíso a jeho bratr, kadeřník bydlící na rue de Buci, se mu snaží pomoci, jak jen může. Chlapec nemá sociální zabezpečení. Když se o to Ségur chtěl postarat, Federico s tajemným výrazem vytáhl ze šuplíku pár ošoupaných svazků franků. Lékař si je nevzal, přesto se mu podařilo zajistit hochovi bezplatnou léčbu.

Během pár měsíců k chlapci přilnul. Blouznivý hysterický Federico, měl sbírku milenců (byly jich stovky), ale nikdy nebyl, jak si Daniel zpočátku myslel, prostitutem.

Charakteristickým rysem tohoto mladého muže byla jeho krása. Vypadal jako toreador s temnými očima, orlím nosem a smyslnými rty. Ségur si vždycky myslel, že má černé oči, ale ve srovnání s Federicovými ty jeho bledly. Chilan měl uhlově černé řasy a zornice barvy indické tuše. Z jeho rysů sálal domorodý původ. To vše orámováno, nebo spíše ještě nějak dokrášleno dozadu uhlazeným stříhem vlasů ve stylu Rudolpha Valentina.

Co se týče vzhledu, viděl Ségur ve Vernes opravdu hodně, s Federicem však objevil úplně nový styl: napůl punk, napůl šedesátky, kožená Spencerovka a špičaté „richelieu“ polobotky... Chilan byl prostě nadčasový. „To je look, Bains Duuusses,“ vysvětloval se svou charakteristickou vadou výslovnosti. (Federico trochu šišlá a má velké problémy s výslovností „ou“ a „eu“. Je samozřejmě naprosto zženštilý a jeho hispánský přízvuk jen dotváří celkový dojem.)

Ségur o tomhle nočním klubu slyšel, nikdy tam však nebyl. Hodně jeho pacientů ho pravidelně navštěvuje a všichni ho popisují stejně: ne klub, spíš svatyně „večírkové“ módy, elitní místo, kde je nuda synonymem radosti ze života a ponurá elegance absolutním pravidlem. Lidi tam nechodí pařit, chodí se tam předvádět.

Federico nikdy nepřichází do Vernes s přítelem, ani s kamarádem. Vždycky s sebou vláčí mladou dívku argentinského původu, ne starší než on, jménem Heidi. Chodí do stejné třídy, poslední ročník A4 na gymnáziu Jean-de-La-Fontaine. Je-li Ségur okouzlen Federicem, tak ona ho přímo fascinuje.

Nikdy neřekne ani slovo a on cítí, že ze všech sil popírá nemoc svého kamaráda. Dokonce by si tipnul, že ho, Ségura, osobně viní z probíhající katastrofy.

Heidi je malá, velmi štíhlá a má moderní účes: vyholený zátylek a dlouhý pramen vlasů výrazné barvy nad pravým okem. Téměř bílá blond, něco polárního, ledového, jako hermelínový kožíšek nebo polární zajíc.

Její jemná tvář barvy mědi ho uchvacuje. Vyvolává stejný druh emocí jako obrazy od Degase nebo Renoira, pocit okouzlení, zároveň palčivý, téměř bolestný.

Několikrát se jí snažil na něco zeptat. Odpovídala mu jen stručnými téměř úsečnými větami, ale dost na to, aby si všiml její dokonalé francouzštiny bez sebemenšího přízvuku. Proč? Odkud přesně pochází? *Kdyby se tě někdo zeptal...*

Jakmile se ocitá na avenue de l'Opéra, odbočuje Ségur do rue Danielle Casanova, kde obvykle parkuje. Projíždí pomalu, hledá volné parkovací místo, zatímco jeho mozek bombardují nesnesitelné vzpomínky. Tatam je Federicova ušlechtilá krása. Nemoc ho znetvořila. Jeho tvář, propadlá a opuchlá zároveň, je jen kost a kůže. Jeho rysy ztratily na pravidelnosti: ústa už nejsou v jedné linii s nosem, jedno oko výš než druhé...

Ani Ségur už ten pohled plný hrůzy nesnese. Jeho pravé oko, oteklé a plné hnisu, připomíná otevřenou ránu ve tvaru ryby s propíchnutou horečnatou zorničkou. Levé oko je naopak maličké, vrásčité a mongoloidní. Vypadá jako boxer, kterého ubíjejí k smrti.

Federico váží pouhých 43 kilogramů při výšce 1,76 metru. Jeho paže vypadají jako dvě suché větve obepínající propadlý, seschlý trup. Celé jeho tělo je poseté skvrnami, podobné leopardovi. Vypadá jako stažená kůže šelmy u nohou postele nějakého lovce.

Konečně nachází volné místo. Daniel manévruje, potí se a zadýchává se, pravou ruku má opřenou o sedadlo spolujezdce. Z očních víček mu stéká pot. Ne, ne pot: slzy. S kletím vystoupí ze svého fiatu.

Když kráčí ulicí, vynoří se mu hlavě zničehonic vzpomínka, která ho doslova zlomí vedví a donutí ho opřít se o zeď. Před pár týdny – Federicovy narozeniny.

Ségur přinesl dort. Heidi dárky – ale co dát umírajícímu? Nad osmnácti svíčkami znovu vidí tvář s příliš vysokým obočím, jako vystřiženou z hororu. Ubohý úsměv je teď jen strnulou grimasou.

Ségur přechází svižným krokem třídu, v ruce svírá rukojeť brašny. Na chodníku se zastaví. Na rohu rue Thérèse blokuje přístup skupina policistů.

Daniel chápe: přichází příliš pozdě, Federico už mezi námi není. Jeho tělo zřejmě našli dnes ráno. Zrychluje krok a těžce dýchá. Měl přijet už včera, aby byl u chlapce v jeho posledních chvílích. Byla tam Heidi? Doprovázela ho až do konce?

Když dorazí k policejním dodávkám, téměř nic nevidí. Stále ty slzy. Uniformy jsou jen černými skvrnami, jako by se na objektivu porouchalo zaostření.

Přesto ve vši té rozmazanosti upoutá jeden týpek jeho pozornost. Něco přes třicet, překvapivě pohledný, o hlavu vyšší než všichni ostatní. Na sobě bundu Harrington – Ségur se v tom vyzná –, příliš krátké Levisky, bílé ponožky a mokasíny Sebago. Vypadá jako ti náckovští studenti, které Ségur vidá každé ráno před univerzitou v rue d'Assas. Ale jeden detail mu nesedí: chlápek má hodně zvláštní účes, trochu jako Heidi, až na to, že se mu pramen nad okem zvedá nahoru jako nějaká rockerská ofina.

Frajer, lhostejný k rozruchu kolem, klidně kouří. Ségur si je jistý: je to určitě polda, který celý tenhle chaos řídí. Reflexivně si vzpomene na jednu povídku od Jeana-Paula Sartra, kterou četl v Angole, a ze které mu nebylo vůbec dobře, *Mládí vůdce*. Proč?

Jde podél zdi k rue Thérèse 20 – Federicově adrese. Zastaví ho policista a Ségur mu strká pod nos svůj lékařský průkaz. Projde kolem něj a vběhne do budovy. Tuto neosobní kancelářskou budovu, kde je Federico jediným nájemníkem, zná nazpaměť.

Ocelový výtah jako trezor. Mohl by člověk zemřít na zlověstnějším místě? Na místě bez života a štěstí, zasvěceném modernímu otroctví, páchnoucím faxovým inkoustem a ohřívanou kávou.

V podkrovní chodbě v nejvyšším patře se musí prodírat lokty – policajty se to tam jen hemží. Přepadne ho pochybnost: nějak moc lidí na jedno úmrtí...

Dveře bytu jsou dokořán.

Prudce se zastaví. Není třeba přecházet miniaturní obývací pokoj, aby viděl do ložnice, kde stojí zdravotnická postel. Federico je tam, leží na podlaze.

Pokud jde o hrůzy, Ségurovi jen tak něco strach nenažene. Za deset let v Africe už viděl všechno.

Přesto nikdy nic takového.

Daniel věděl, že Federico velmi brzy zemře, ale, pane bože, ne takhle...

7.

Vrchní inspektor Patrick Swift kouří na chodníku ve své oblíbené póze, hlavu vraženou mezi rameny, oči ve střehu – jaguár připravený k útoku. Prozatím spaluje v cigaretě pot, který ho polil, když viděl místo činu. Je mu 32 let, čtyři roky strávil u policie, což je docela dost, a teď tohle: kluk na kusy, rozsekaný sekerou.

Kolem něj policajti v uniformách, v civilu, chlapi z identifikačního se svými foťáky a pitomými štětci. Všichni viděli to samé a všem je z toho dost zle.

On sám to snáší dobře, nebo se o to alespoň snaží. Koneckonců je tu šéf, sakra.

Poslední šluk. Přál by si, aby se tyhle hrůzné obrazy rozplynuly v dýmu v poledním slunci, ale nemá šanci.

Tělo, něco kolem dvaceti let, kompletně oholené, leží na zádech s hlavou otočenou doprava. Levá noha je přeříznutá téměř v tříse, stehenní tepna je přerušena. Krev vytryskla až na protější stěnu. Břicho je také těžce pořezané a odhaluje střeva na boku jako napůl pokácený strom odhalující svou běl. Koberec je nasáklý krví. Swift jí tolik ještě nikdy neviděl. Kaluž inkoustu.

Druhá noha, také zle pořezaná, stále visí v polovině stehna. Mezi svaly prosvítá běloba kosti. Paže byla odmrštěna metr daleko. Swift si představuje vraha, jak končetinu odsekává v kloubu a pak ji krotí, dokud se nezlomí a neodtrhne, jako když člověk rve větev ze stromu.

Obličej z profilu je oteklý jako by si ho do parády vzala parta boxerů. Přesto, jak uvádějí zprávy, se nenašla žádná stopa po zbrani ani tupém

předmětu. Ústa mrtvého muže jsou dokořán a jsou, bůh ví proč, plná černého inkoustu. Proč inkoust? Nebo je to něco jiného? Popel? Rafinované mučení před smrtí?

Ve skutečnosti byla oběť očividně velmi nemocná už před smrtí. Kůže je poseta skvrnami, vředy a načernalými krátery. Váha asi 40 kilogramů, kosti těsně nad masem připravené každou chvíli protrhnout kůží... Proč někdo zaútočil na umírajícího muže? A obzvlášť takovýmto způsobem?

Tato touha všechno ukončit, na hony vzdálená aktu eutanazie, se spíše podobá odporné zuřivosti. Ke krutosti nemoci se přidává lítá násilnost zabíjení. Swiftovi se v hlavě vynořuje slovo v tomto kontextu poněkud triviální: „dvojitý trest, dvojitě útrapy“. Ano, smrt udeřila dvakrát.

Swift zavře oči. Vidí chlapce z kriminálního oddělení pohybující se místností: jeden fotí, druhý strká kusy mrtvol do hnědého pytle. Žádné známky boje, ale všude po podlaze papíry a také bankovky. Motivem není loupež, alespoň ne krádež peněz. Vrah nejdřív zabil a pak kvartýr prohledal. Co hledal?

Tahle vražda je obludnost, ale Swift je na obludnosti zvyklý. Na kriminálce funguje jako stokař. Čistí městské potrubí – potrubí života. Sanuje odpady, proráží ucpané trubky... aby existence mohla nerušeně plynout. Vraždy jsou jako ucpávky z vlasů a krve, pod kterými se kupí lidské sračky, než jim on prorazí cestu zpět k očím a nosům všech, v rádiu, v novinách, v televizi... Ale Swift bdí. Je to práce v hlubinách. Dílo temnoty. A je to ta, kterou si vybral.

„Jak je, dáváš to?“

Swift znovu otevře oči: Pascal Mesereau, rádiový kód Cristal 12, jeho věrný zástupce, stojí pod obrubníkem.

„Byl ses tam podívat?“ ptá se ho.

„Dáš mi cigo?“

Swift mu podá balíček, aniž by rozeznával jeho rysy– slunce mu pere přímo do očí.

„Tak byls tam nebo ne?“

„Jasně že jo, šéfe.“

Mesereau je moderní inspektor, nebo si to alespoň myslí. Do svých padesáti let v hierarchii nikdy nedokázal postoupit. Ve skutečnosti se o to ani nikdy nepokusil. Definuje se jako nádeník zločinu. Každý den se dostaví, dostane svou dávku krve a hotovo. Nepotřebuje šplhat po imaginárních stupních žebříku. Stačí se jen soustředit na práci. V tomto smyslu jsou si Swift a on kvit. Zapálí si. Vítězná kombinace: plamen, zlatý zapalovač, prsten. Všechno se na slunci třpytí. Mesereau kouří cigarety druhých. Je chronická držgrešle a Swift začal časem tento jeho rys považovat za nemoc, téměř za handicap.

„Co chceš, abych ti řekl,“ odpoví nakonec. „Teploušská záležitost, toť naprosto vše.“

„Proč myslíš? Celá tahle čtvrt?“

„Tak nějak. Tady bys měl radši chodit zády ke zdi.“

Mesereauovy rádoby vtipné žvásty Swifta nikdy nerozesmávaly, ale stejně jako jeho skrblictví, už ho nijak nerozhazovaly. Inspektor se s tím dávno smířil: vulgárnost je neodmyslitelnou součástí policajtské hantýrky.

„Navíc ta parádní výzdoba,“ dodá druhý a potáhne z cigarety.

Swift souhlasí: spíš romantický byt teenagera plný panenek a pitominek v růžovo-fialové barvě než byt studujícího chlapa.

Koutkem oka pozoruje svého kolegu. Mesereau má jen jeden jediný vzor: Belmonda. Za každého počasí nosí leteckou bundu přes rozepnutou košili odhalující zlatý řetízek. Dál? Tergalové kalhoty, samozřejmě široké a rovné a kozačky Mario, jejichž pěticentimetrové kubánské podpatky jeho postavě hodně pomáhají.

Chcete pokračování? Kníry à la Mesrine, brýle Ray-B Aviator, jaké nosí američtí piloti vrtulníků a tolik oblíbené Elvisem. Zavalitý jako ropucha, těžký jako litinová pánev běhá tenhle inspektor sice jen velmi

zřídka, nicméně tvrdí, že se svou osmatřicítkou dokáže zasáhnout cíl na více než 100 metrů.

Ha, ha...

Praktický dostřel pistole nepřesahuje 50 metrů.

Swift se v duchu usmívá. Tuhle karikaturu si vybral pro vedení vyšetřování. Každodenní záležitosti, spisy v portfolio přenechá ostatním členům své skupiny.

V lese platí, že čím méně lovců, tím pravděpodobněji zvíře dostanete. Swift nevěří na velké organizované operace, na spolupráci mezi odděleními a všechny tyhle hovadiny. Zlo je intimní věc, organická záležitost.

Obraz? Zpovědnice smáčená krví.

„Pojďme do stínu.“

„Máš pravdu. Sakra. Připadám si, jako by mi praskla voda.“

8.

Než přejdou ulici a stoupnou si pod verandu, Swift si v duchu jen tak pro zábavu projede životopis svého zástupce:

Pascal Mesereau, 54 let.

Dvacet dva let inspektorem na kriminálce.

Když člověk něco miluje, roky nepočítá.

Tenhle chlápek tvrdí, že se jeho jméno píše *Mezzrow* jako ten jazzman Mezz Mezzrow, a vyžaduje, aby mu říkali Mezz, nebo Dabl Z. Ženatý, dvě děti, dům v Joinville-le-Pont, miluje fotbal, *Nová dobrodružství Vidocqa* s Claudem Brasseurem a sází vždy na první tři koně a loterii. Je ve všech ohledech pravý opak Swifta, vdovce, alergického na fotbal, sázení a hazardní hry.

Představují totální protiklady, ale jako u letitých párů jim právě tyto rozdíly umožňují spolu skvěle vycházet.

„Už jsi toho chlapa aspoň identifikoval?“ ptá se jeho zástupce a stoupá si do stínu.

Swift mu podává chilský pas, který vyhrabal v bytě ze šuplíku. Detaily už zná nazpaměť: Federico Garzón, narozený ve Valparaíso v Chile v květnu 1964. Dokument byl vydán 7. května 1976 městskou prefekturou.

Mezz mu vrací modrý dokument, na kterém se skví zlatý nápis *República de Chile, pasaporte*.

„Má nějaké povolení k pobytu nebo tak něco?“

„Žádné jsem nikde neviděl, ale nemyslím si, že by tu byl načerno.“

„Co rodiče?“

„Uvidíme.“

„Kdo našel tělo?“

„Uklízečka, Íránka, co uklízí kanceláře pod ním. Uklízela i jeho byt, nevím proč.“

Mezz se zamračí – z mrzutosti nebo kvůli ostrému světlu – a ptá se:

„Byl nemocný, že jo?“

To bylo evidentní. Kromě žalostného stavu těla viděl Swift v pokoji i plno léků, infuzí a nemocniční lůžko. V umyvadle v koupelně ležely plastové sáčky s načervenalou tekutinou. Kluk se doma zabeđnil, aby tu v klidu umřel.

Smůla. Nevyšlo to.

Znovu otevřel pas a podíval se na fotografii. Než se z Federica stal porozpadlý přízrak, byl čistokrevným hřebcem typu Zorro. Napomádané vlasy uhlažené dozadu, energické obočí a tmavý, hedvábný pohled. Musel dobývat jedno dívčí – a tím víc klučičí – srdce za druhým.

„Proveř, jestli nemá záznam.“

„Na mravnostním?“

„Na mravnostním nebo někde jinde,“ odpoví Swift netrpělivě.

„A co dál?“

„Spíš co dřív. Začneš tím, že vylezeš zpátky k němu nahoru.“

„Abych spočítal červy?“

Swift dělá, že neslyší.

„Všude se tam válejí papíry. Všechny je posbíráš a dovezeš na šestatřicetku³. Tam se na ně mrknem zblízka. Evidentně mu ten jeho kumbál převrátili vzhůru nohama. Něco hledali.“

„A co když to našli?“

„To je jedno, snad ti došlo, že tyhle dokumenty nemají v cimře osmnáctiletého kluka co dělat. Jsou to oficiální papíry, útržky finančních výkazů, úřední dopisy.“

„Co tím chceš říct?“

„Bud' mu nějaký milenec svěřil své citlivé dokumenty z důvodu, který netuším, nebo, a to je pravděpodobnější, byly ukradeny za účelem dalšího prodeje nebo vydírání jejich majitele.“

Meserau hvízdal na výraz ironického obdivu ke svému nadřízenému.

„Mám s sebou vzít i prachy? Myslím samozřejmě ty balíčky franků na koberci nasáklé krví svědčící o vydírání.“

„Samozřejmě.“

„Válečná kořist.“

Swift si povzdechne. Jeho zástupce není zkorumpovaný – to by bylo neslučitelné s jeho ideálem „policajta-rošťáka“⁴ – ale rád si z toho dělá srandu, jako někdo, kdo strká ruku do ohně a ucukne vždy těsně předtím, než se spálí.

„Vyslechni taky tu Íránku. Co se týče vytěžení sousedů, řekni klukům ze Saint-Honoré.“

„Jasně, šéfe.“

3 36, Quai des Orfèvres (česky Nábřeží Zlatníků č. 36) je ikonická adresa budovy, ve které sídlí Ředitelství kriminální policie v Paříži.

4 *Policajt nebo rošťák* – slavný film s Jeanem-Paulem Belmondem v hlavní roli tvrdého, neústupného, trochu samotářského policisty, vždy obklopeného krásnými ženami a vždy nad věcí.

„V kanclu si proklepni všechny nedávno propuštěné kriminálníky a pošuky. Taky se poptej u mravnostňáků, mohlo by jim to něco připomínat.“

„OK. Mám tam pár kámošů.“

„Nezapomeň ani na poslední hovory, poštu, faxy. Sejdeme se v šestatřicítce.“

„Co budeš dělat ty?“

„Potřebuju si něco vyjasnit.“

Mezz mu věnuje jeden ze svých nejzářivějších úsměvů plný žlutých zubů nebo mezer po těch vypadlých – kouří už od dětství, jenže má fobii ze zubaře – a znovu přechází ulici k číslu 20.

Swift ho dlouze sleduje pohledem a pak ukáže na jednoho z policistů u bezpečnostního kordonu. Muž k němu přibíhá, upravuje si přitom svůj opasek.

„Inspektore?“ zeptá se a snaží se co nejlépe zasalutovat.

„Jak se jmenuješ? Druhý muž ztuhne – tohle zavání důtkou nebo minimálně pokáráním.“

„Michel Vinteu, inspektore.“

„Hodnost?“

„Strážmistr, inspektore.“

„Jsi ze Saint-Honoré?“

„Ano, inspektore.“

„Viděl jsem, jak jsi před pár minutami pustil do budovy chlapa s brašnou. Kdo to byl?“

„Soudní lékař, inspektore.“

„Jak dlouho jsi u policie?“

„Tři roky, inspektore.“

„A to tě nikdo nikdy nenaučil, že v Paříži nemá soudní lékař na místě činu co pohledávat?“

„Ehm... ne.“

Swift vidí, jak se mladíkovi na čele, těsně pod kšiletem čepice, zaperlily kapky potu.

„Dojdi pro něj.“

Zapaluje si Marlboroku. Zatímco ho kouř štípe do očí, nedokáže odolát a v duchu začíná, je to silnější než on, spřádat hypotézy. Eutanazie pro umírajícího homosexuála? Zločin z vášně? Zpackaný plán? Nebo prostě jen zvrácený vrah, který se vyžíval v zabití na smrt nemocného...

„Chtěl jste se mnou mluvit?“

Swift přimhouřenýma očima pozoruje nově příchozího. Sahá mu po ramena – všichni mu sahají po ramena – mužova přítomnost je však patrná. Hranatá čelist, tvrdý pohled, krátký sestřih – ne, ne krátký sestřih, husté, divoké vlasy, které se mu lepí na hlavu jako odolná vegetace.

Tenhle chlap mu připomíná Lina Venturu, jeho idola (každý vyšetřovatel má svého oblíbeného herce). Swift je inspektor, protože Lino často hraje poldy; mohl se však stát i gangsterem, protože Lino je hraje na chlup stejně perfektně... Swift vytáhne svůj policejní odznak.

„Cos tam nahoře sakra dělal?“ ptá se a jeho odznak se přitom leskne na slunci.

„My si tykáme?“

„Já tykám všem.“

„Jako na táboře?“

„Jako na táboře. Odpověz.“

„Šel jsem za jedním svým pacientem.“

Swift se sehne – ne všichni jsou stejně vysocí jako on.

„Za Federicem Garzonem?“

„Přesně tak.“

Policista zahlédne na druhé straně avenue de l'Opéra pivnici s názvem Royal Opéra.

„Pojď,“ poručí. „Zvu tě na skleničku.“

9.

„Jmenuji se Daniel Ségur. Jsem lékař.“

„Kdo ti o tom řekl?“

„Nikdo.“

„Tos šel náhodou kolem?“

„Chodím za Fredericem každé dva nebo tři dny. Léčím ho už několik měsíců.“

„Co měl za nemoc?“

„Měl jich několik. Infekční zánět plic. Kaposiho sarkom. Lymfom. Federico trpěl imunodeficiencí. Jeho tělo už nemělo dostatek protilátek, aby se chránilo před těmito oportunními infekcemi.“

„Nevím, co to je.“

„Nemoci zneužívající zranitelnosti organismu, aby se v něm usadily a začaly řádit.“

„A co způsobilo tenhle nedostatek imunity?“

Doktor neodpovídá hned. Připomíná Swiftovi staré italské filmy, na které chodíval jako kluk. Už jen při pohledu na něj cítí pod prsty rudý samet křesel temných kinosálů.

„Vy nečtete noviny?“ zeptá se lékař nakonec.

„Občas.“

„Federico měl rakovinu homosexuálů.“

Swift o tom slyšel, ale spíš jako o nějaké americké aféře. Něco mezi Michaellem Jacksonem a Coca-Colou.

„Co to přesně je?“

„Zatím nevíme.“

„Je to pohlavní?“

„Neznáme způsob přenosu. Ale pohlavní styk tu hraje nepochybně roli.“

„Homosexuální styk?“

„Nejen. Na rozdíl od všeobecného přesvědčení postihuje tato patologie i jiné skupiny. Narkomany, hemofiliky, Haitany.“

„Haitany?“

„Ano. Nemáme pro to žádné vysvětlení. Zatím nám nezbývá než pozorovat.“

„Ale homosexuálové jsou na vrcholu tohoto seznamu, že?“

„Ano. Pravděpodobně proto, že jejich sexuální aktivita je, řekněme... nadprůměrná.“

Swift poslouchá roztržitě; není tu, aby se lékařsky vzdělával.

„Umíral?“

„Ano.“

„Kolik mu zbývalo?“

„Pár týdnů. Měsíc nebo dva, možná.“

Swift si říká, že k zavraždění kluka na smrtelné posteli je zapotřebí opravdu velké nenávisti. Tedy pokud to není součástí zábavy. Perverzní vtípek, jak předběhnout Smrtku.

„Kdy byl podle tebe zavražděn?“

„Dnes v noci, podle stavu posmrtných skvrn tak kolem půlnoci.“

Číšník přináší kávu. Ani jednoho z nich nenapadlo objednat si něco studeného. Ani si nesedli na terasu. Jsou sami v místnosti plné zrcadel.

„Takže Federico byl homosexuál?“

„Stoprocentně, ano.“

„Měl přítele?“

„On lásku takhle nevnímal. Měl spíš... intenzivní sexuální život.“

„Měl více milenců?“

Opět krátká pauza. Swift by mohl tímhle mlčenlivým chlapíkem zaťrást, ale je trpělivý. Cítí k němu jakýsi tajemný respekt. Něco mu říká, že tenhle chlap je, a tím si je jistý, hrdina.

„Federico měl sto až dvě stě různých partnerů ročně.“

„Byl prostitut?“

„Ne. I když mu někteří z jeho milenců museli finančně pomáhat.“

„Posedlý sexem?“

„Ne, ani to ne. V jeho komunitě nejsou taková čísla neuvěřitelná.“

„V mé ano.“

Ségur řekne:

„V Institutu Arthur Vernes, kde pracuji, léčím převážně homosexuály. Někteří z nich mají až dva tisíce partnerů ročně.“

„Dva tisíce! Děláš si srandu: to je pět za den.“

„Ano, ale je třeba počítat sauny, backrooms, orgie, kde může mít člověk během pár hodin i několik souloží.“

Swift se poškrábe na hlavě. Do jakého průseru se to sakra dostal?

„Všiml jsem si, že Federico byl vyholený. Má to nějaký zdravotní důvod?“

„Ne. Navzdory všemu byl stále velmi... parádivý. Nesnášel ochlupení na těle. Může se to zdát směšné, ale dbal na to, aby byl vždy... bezchybný.“

Policista bude mít vážně co dělat, aby se do tohoto světa vcítil.

„Kde jsou jeho rodiče?“ ptá se, aby se vrátil k objektivním faktům.

„Ve Valparaiso, v Chile. Federico přijel před čtyřmi lety se svým bratrem studovat do Francie. Rodiče jim každý měsíc posílají peníze. Emilio bydlí v garsonce na rue de Buci. Je kadeřník. Federico studuje střední školu. Tedy... studoval střední školu v Jean-de-La Fontaine, poblíž Porte Molitor.“

„Mají status politických uprchlíků?“

„Vůbec ne. Jejich rodiče patří tam u nich k elitě.“

Nový zvrat:

„Tuhle nemoc, tu imuno-blabla... kdo ho nakazil?“

„To se nedá zjistit. Opakuji: Federico měl mnoho partnerů.“

„Takže on sám mohl nakazit jiné muže?“

„O tom není pochyb.“